

Vinyoli i Altaió, un retrobament líric

PEP SOLÀ

El retrobament entre Vicenç Altaió i Joan Vinyoli ha generat un atractiu assaig d'Anna Carreras, qui, amb una poc usual erudició, ens descodifica la proposta lírica d'Altaió, desvetllant l'ampli espectre de sentits que ens haurien quedat amagats rere l'arquitectura del llibre *Santa Follia de Ser Càntic*. I, per damunt dels detalls, ens dóna les parets mestres que ens faciliten l'accés als seus versos, a la seva poesia, on l'experiència queda subordinada a les idees i que l'autora descriu en termes de combinatòria «dels plans successius, la de les vides múltiples, la de l'expansió permanent a la recerca de noves energies», en què el propòsit totalitzador i el desig d'exercir en plena llibertat la condició amorosa són omnipresents. Efectivament,

Carreras ens desvetlla com la poesia d'Altaió, sempre amb el contrapunt de la del mestre Vinyoli, dialoga amb la cosmologia, la genètica, la mecànica quàntica, la matemàtica... i cerca una mena de comunitat amorosa universal.

El retaule d'idees que es van encadenant, exposades en una fluència en la qual la densitat no exclou la claredat, convoca molts referents de diverses disciplines (Homer, Lucreci, Dante, Blake, Novalis, Miró, Lorca, Dalí, Tàpies, Foix, Paz, Perejaume, Jaar, M. M. Marçal...) establint un diàleg coral en el qual les veus i les idees, fins i tot les aparentment oposades, se superposen en un fèrtil procés de síntesi. Tot de la mà o, més ben dit, de l'escriptura d'Anna Carreras, que també signa un epíleg. Precedint-la, un suggeridor pròleg de Josep M. Sala-Valldaura, un altre dels *happy few* que va conèixer, estimar i estudiar la poesia de Vinyoli. No en va el seu pròleg es titula «Porta i rebedor. 11 postals i les seves notes», al·ludint, probablement, al costum de Vinyoli d'escriure postals per enviar a les amistats en un intent de comunicar-s'hi transgredint les coordenades de l'espai i el temps. I, encara, a la portada, un dibuix de Vinyoli, procedent d'una dedicatòria que va fer a Altaió; una grafia potser automàtica, en què una imatge antropomorfa es descabde-

CARRERAS, Anna

Altaió i Vinyoli a «Santa Follia de Ser Càntic»

Curbet Edicions
Girona, 2014.
206 p

Illa en formes de serpent, és la millor invitació a passar el llindar d'un assaig ric i desvetllador de sentits. Els amants de la poesia i de les idees no podem deixar de celebrar-lo i agrair-lo.

VILAR MASSÓ, Albert

**Adrià Sardó Parals,
el músic de Calonge**

Autoedició
Calonge, 2014
89 p

JOSEP PUJOL I COLL

Deu ser agosarat, si és certa la dita «Calonge, terra de músics», posar a la biografia d'Adrià Sardó el subtítol «El músic de Calonge». És la manera que té el biògraf, el periodista i historiador Albert Vilar, de singularitzar el personatge i atorgar-li el paper cabdal que

com a violinista, director, pedagog i dinamitzador cultural ha tingut al seu poble. Mèrits: Adrià Sardó Parals (1915-2014) fou un dels fundadors del Festival de Música de Calonge, va recuperar l'Orfeó Llevantí i va crear l'Escola de Música de Calonge, per tal que continuï essent terra de músics.

Adrià Sardó, el músic en terra

L'escriptura erràtica i el gust de les paraules

ASSUM GUARDIOLA

Picadura de Barcelona és una d'aquelles lectures que creix mentre la lleeixes i que, quan arribes al final, et sap greu que s'acabi. Feia temps que no llegia un llibre que em requerís tanta atenció i, alhora, tant de plaer en tots els sentits. I tanta diversió, també. Quan acabes, per això, vols més picadura.

Què ens proposa l'Adrià Pujol en aquest llibre que és, entre altres aspectes, una oda en clarobscur, més obscura que clara, d'una ciutat, Barcelona, una baixada momentània a l'infern de qui la transita i que, a més a més, està narrada amb trempera amb un català gustós i viu? Dic *entre altres aspectes* perquè no trobo just resumir-la com ho acabo de fer. És el que passa amb les grans obres: en intentar explicar «de què van», les redueixes a una anècdota ridícula que no fa cap mena de justícia al gaudi viscut. Què ens proposa, deia.

Bàsicament, el llibre demana un lector atent que es deixi emportar per aquest discurs mental i verbal que és com un torrent que t'empassa i que t'obliga a deixar altres lectures simultànies.

El protagonista, una mena d'*enfant terrible* empordanès amb arrels barcelonines, transita pels carrers de la Barcelona menys aparadoresca mentre fuma i beu llaunes de cervesa calenta. I, entre calada i calada, entre picadura i picadura, glop a glop —contrapunts que ens resituen físicament al present de la narració— el personatge deambula amb la ment. Passat i present i diversos escenaris que ens situen al seu periple vital i intel·lectual. La narració, en aquest sentit, funciona a partir de cercles concèntrics, d'intrahistòries que es retroalimenten mitjançant l'acció i el pensament erràtic. Hi trobareu diversos nivells de lectura, autoreferencialitat del discurs, conceptualització dels records i poesia integrada en la narració. I, sobretot, sobretot, ironia. I, per damunt de tot, aquesta manera de narrar nerviüda, ferma, acolorida i absorbent. I un punt autocomplaent (valgui la rima adriapujolesca).

L'autor escriu: «I tinc por: tots escrivim el mateix, sobre el mateix, llevat d'algun que és molt bo, perquè diu el de sempre però no es nota». Jo diria

PUJOL CRUELLES, Adrià **Picadura de Barcelona**

Edicions Sidilà,
Col·lecció l'illa Roja, núm. 2.
La Bisbal d'Empordà, 2014
205 p

que l'Adrià Pujol és molt a prop de dir el de sempre sense que es noti. Sense més embuts: llegiu-lo.

de músics

Escrit amb l'ofici d'Albert Vilar, autor d'altres llibres dedicats a Calonge, el llibre duu un pròleg de la vídua del músic, Concepció Mira, i es tanca amb uns poemes esparsos del mateix Sardó. Entremig hi ha tot el seu recorregut vital, des del context familiar, el seu trasllat i formació a Barcelona, fins

al seu retir a Palamós. Hi ha lloc per a les grans fites: primer violí a l'Orquestra Municipal de Barcelona, sota la batuta d'Eduard Toldrà; les gires amb l'orquestra dels ballets de Barcelona, dirigida per Joan Magriñà; o la representació d'*El Pessebre*, de Pau Casals, el 1974, dins el Festival de Calonge.

Malauradament, Sardó no va ser a temps de veure publicada la seva biografia, tot i que va poder revisar-ne les proves d'impremta. Va morir el novembre passat, gairebé centenari, de manera que el llibre —i la seva presentació— s'erigeix en tot un homenatge calongí a un dels seus prohoms.